

LUND UNIVERSITY

Konflikt om långt mer än kärnvapen

Persson, Anders

Published in:
Svenska Dagbladet

2013

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Persson, A. (2013). Konflikt om långt mer än kärnvapen. *Svenska Dagbladet*.
http://www.svd.se/opinion/brannpunkt/konflikt-om-langt-mer-an-karnvapen_8767686.svd

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

SvD OPINION

Konflikt om långt mer än kärnvapen

Det närmast hysteriska fokuset på Irans misstänkta kärnvapenprogram skymmer mycket av vad konflikten mellan Israel och Iran egentligen handlar om. Det skriver Anders Persson, statsvetare vid Lunds universitet.

Prova eSvD
gratis
en månad

[Klicka här](#)

27 november 2013 kl 01:26

BRÄNNPUNKT | IRAN-AVTALET

Iran förefaller också, åtminstone hittills, vara en av få vinnare i den arabiska vårens kölvatten.

Anders Persson

Den välkände Mellanösternjournalisten Robert Fisk på tidningen The Independent sade det rakt ut i en tv-intervju nyligen: Finns det någon som verkligen tror, sade Fisk, att Iran kommer att släppa ett kärnvapen över Israel och döda ett stort antal israeler, en hel del palestinier och kanske till och med några libaneser? Palestinierna tror det uppenbarligen inte eftersom de sedan länge toppar listan över folk i världen som vill att Iran utvecklar kärnvapen. I Israel däremot betraktar en överväldigande majoritet av landets judiska befolkning, tillsammans med premiärminister Benjamin Netanyahu, Iran som ett existentiellt hot.

Alltsedan Netanyahu återkom till makten 2009 har han, likt en aggressiv pokerspelare, gått all-in mot Iran och satsat hela sitt politiska kapital på att stoppa Iran från att utveckla kärnvapen. Om Netanyahu lyckas kommer han att få sin länge efterlängtade plats i de israeliska historieböckerna; som en Ben-Gurion i modern skepnad. Om han däremot misslyckas kommer han att gå till historien som den störste förloraren någonsin i israelisk politik. Så svartvit är politiken ibland och det är därför som många i Israels säkerhetsetablissemang fruktar att Netanyahu leds av personliga motiv gentemot Iran snarare än av landets nationella intressen.

Samtidigt så skymmer det närmast hysteriska fokuset på Irans misstänkta kärnvapenprogram mycket av vad konflikten mellan Israel och Iran egentligen handlar om – vilket är inflytande och kontroll över utvecklingen i regionen. Detta förklarar i sin tur Israels maximalistiska inställning till sanktionerna mot Iran. För Israel är sanktionernas syfte således inte bara att stoppa Irans misstänkta kärnvapenprogram utan även att allmänt försvaga landet och i synnerhet regimen.

I sammanhanget måste man därför ställa sig frågan om det finns några omständigheter överhuvudtaget där Israel och dess allierade i USA:s kongress skulle kunna stödja ett fullständigt upphävande av sanktionerna mot Iran? Svaret är förmodligen inga eftersom Israel såklart föredrar ett svagt Iran framför ett starkt Iran. Detta gäller oavsett om landet har kärnvapen eller inte.

Men det som hänt sedan Hassan Rouhani kom till makten i Iran och det som verkligen är en nyhet i sammanhanget är att USA:s regering, till skillnad från kongressen, nu för första gången är beredd att seriöst förhandla med Iran, något som skrämt slag på Israel och Saudiarabien. Båda fruktar på goda grunder att USA i ett slutgiltigt avtal kommer att kohandla bort Irans misstänkta kärnvapenprogram i utbyte mot att landet ges friare händer att dominera Mellanöstern på konventionellt vis.

Många i Sverige vet inte om att den stora vinnaren efter USA:s krig i Afghanistan och Irak var Iran som såg två av sina ärkefiender, talibanerna och Saddam Hussein, störtade inom loppet av 18 månader. I Irak ersattes dessutom den gamla regimen av en pro-iransk shialedd regering. Likaledes är det okänt för många i Sverige hur långt in i regionen som Irans tentakler sträcker sig: Sudan, Bahrain, Egypten, Gaza, Saudiarabien med flera. Ovanpå detta har Iran ett komplext men av allt att döma fortsatt aktivt samarbete med al-Qaida.

Iran förefaller också, åtminstone hittills, vara en av få vinnare i den arabiska vårens kölvatten genom sitt resoluta ingripande i Syrien som räddat regimen där och stärkt axeln av shiamuslimskt inflytande som går från Teheran till Beirut via Damaskus. Ingen seriös bedömare tror längre att den syriska regimen dagar är räknande, vilket är en strategisk skiftning av konflikten jämfört med hur situationen såg ut för bara ett år sedan.

Israels säkerhetsetablissemang beräknar i dag att Iran och dess allierade förfogar över 200000 konventionella missiler av olika slag som kan användas i framtida krig mot Israel. Enbart Hizbollah beräknas ha 70000. Irans och dess allierades konventionella kapacitet tillsammans med deras förmåga att sprida terror, skapa global oro, hota finansiella marknader och annat elände har lett till en situation där många bedömare rentav verkar frukta ett israeliskt anfall på Iran och följderna av ett sådant mer än ett iranskt kärnvapen. En del menar till och med att kärnvapenhotet mot Teheran är långt större än vad det är mot Tel Aviv.

I USA har ett antal framstående statsvetare som företräder vad som brukar kallas för den realistiska skolan börjat driva argumentet att ett iranskt kärnvapen till och med vore bra för maktbalansen i Mellanöstern och att det hade gagnat freden i regionen på samma sätt som kärnvapen bidragit till fred på andra håll i världen.

Frågorna om huruvida Iran kommer att utveckla kärnvapen och huruvida Israel kommer att attackera Irans misstänkta kärnvapenanläggningar är utan tvekan ödesfrågor för vår samtid på ett sätt som många i Sverige inte riktigt verkar förstå eftersom de här frågorna sällan ges något större utrymme i den svenska debatten. Just därför att insatserna är så höga och riskerna så stora, måste de här frågorna diskuteras mycket mer i Sverige än vad som hittills varit fallet.

ANDERS PERSSON

statsvetare vid Lunds universitet, disputerade nyligen på en avhandling om EU:s roll i den israelisk-palestinska konflikten
